

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 4. Quibus casibus lusor ante omnem sententiam tenetur ad
restitutionem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

positivo graviter vetitus, ut si quis aleæ deser-
 viat. 2. Si ludenti, vel alius sit occasio proxi-
 ma peccati mortalis, ut blasphemix, perjurii,
 fraudum, rixæ, libidinis, &c. 3. Si idcirco
 negligantur, officia sui statûs, vel muneris;
 aut omittantur opera graviter præcepta. 4. Si
 immodica summa ludo exponatur, ita ut reli-
 qua bona non sufficiant ad sustentandam fami-
 liam, collocandos filios, ad dotandas filias de-
 ceenter secundum suum statum, ad solvenda
 debita, ad dandas eleemosynas, &c. 5. Si in-
 juria, vel damnum grave alteri inferatur frau-
 dibus, violentis attractionibus ad ludum &c.
 6. Affectu ad ludum graviter immoderato.
Nam potest esse peccatum mortale propter vehe-
mentiam affectûs ad ludum, cujus delectationem
præponit aliquis dilectioni Dei, ita quod contra
Præceptum Dei, vel Ecclesiæ, talibus ludis uti non
refugiat. Ait S. Thom. 2. 2. q. 168. a. 3. De-
nique si quis ludat cum eo qui non potest alie-
nare: nam vult sine titulo justo alienum ob-
tinere, quod est injustum, & cooperatus
injustitiæ alterius.

Q. 4. Quibus casibus lusor ante omnem sententi-
am tenetur ad restitutionem?

Resp. Ex communi Victor restituere tene-
tur 1. Si victus non habeat rei dominium, & li-
beram dispositionem. 2. Si victor vi, minis,
dolo, convitiis, vel simulatione imperitiæ in-
duxit alterum ad ludendum. Nam fecit ei in-
juriam

injuriam, eique occasionem damni injustè dedit.
 Si tamen coactus lucretur, non tenetur resti-
 tuere lucrum: quia ludus ex parte ipsius est
 justus, & omnem inæqualitatem circa spem
 lucri sustulit injuria coactionis, & victus spon-
 te in hoc periculum se coniecit. 3. Si fraude
 aliqua contra ludi leges usus sit v. g. Si chartas
 signo aliquo notaverit, aut per nutus circum-
 stantium, vel ex industria agnoscat, vel arti-
 ficiosè ita componat, ut meliores sibi obve-
 niant, &c. Et tunc tenetur restituere tum id
 quod lucratus est, cum illud acquisierit per in-
 juriam: tum etiam id quod alter justè lucra-
 tus fuisset, nam hæc spes lucri erat pretio æsti-
 mabilis, & ei per injuriam sublata fuit. Ludi
 autem leges sunt, quæ vel comuni ludentium
 consensu constitutæ sunt, vel loci consuetudi-
 ne receptæ. Quædam tamen fraudes, seu potius
 astutia, quæ ex communi consuetudine adhi-
 bentur, & noscuntur adhiberi, non censentur
 contra ludi leges, nec injustæ, ut si quis sciens
 se meliores chartas habere, timorem simulet,
 quo alter ad augendam sponsonem impella-
 tur. 4. Si victor ante ludum habuerit animum
 non solvendi, vel si non possit alienare rem
 ludo expositam aut quidquam amittere; vel
 si arte ludendi sit notabiliter alteri superior, ita
 ut moraliter certus sit de victoria. Quia tunc
 error dedit causam contractui: alter enim non
 voluit ludere, nisi quia contrarium putavit.
 Præterea hæc sunt contra justitiam ludi exi-
 gen-

gentem, ut inter ludentes sit æqualitas moralis in spe lucrandi, & in periculo perdendi: nam hic contractus est utrimque onerosus, non donatio, nec ad remunerandum digniorem, & peritiorem institutus; sed in eo emittitur spes lucrandi periculo perdendi: ideóque requirit æqualitatem inter spem, & periculum. Idque verum est, etiamsi excessus peritiæ unus sit notus alteri; nisi prudenter ex circumstantia censeatur donatio spontanea lucri ex parte minùs periti: nam sicut non sufficit ad justitiam venditionis, si emptor vitium rei nòrit, & rei cupiditate solvat pretium justo majus, quia aliter eam habere nequit, nec donare excessum censeatur: ita in ludo, &c. nisi in æqualitas peritiæ aliundè compensetur. Quamdiu tamen uterque ignorat excessum notabilem peritiæ alterius, lucrum est justum etiam in peritione: quia uterque tunc se exponit periculo perdendi; & sicut lucranti occurrit imperitior, ita poterat occurrere peritior, & sic contractus fuit fortunæ, & ex utraque parte æqualis. Deinde ludentes hoc animo ludunt, ut lucrum retineri possit, dum neutri constat de notabili excessu. §. Juxta varios si victor luserit ex animo repetendi solutum: quia non habebat jus lucrandi, & decepit alterum, qui non voluit ludere nisi supposita spe lucrandi. Qui tamen lusit animo solvendi, potest mutare animum peracto ludo, & solutum repetere in judicio.

Q. 5.